
Forside nr. 15/2025

FORSIDE

Bakgrunnsbildet og faksimilen er hentet fra avisa The Prisoner of War nr. 29/1944. University of Lincoln / IBCC Digital Archive, CC BY-NC 4.0

*Eg hadde ein gong ein båt
med segl og med mast og kjøl*

Første juledag 1944 forlot et Røde Kors-skip havnen i Philadelphia. Om bord befant det seg 300 ampuller penicillin som skulle til Norge. For første gang hadde det lyktes den norske eksilregjeringen å overtale amerikanerne til å tilgodese norske pasienter med det nye vidundermiddelet. Både britene og amerikanerne brukte nesten alt penicillinet de produserte til egne sårede soldater.

Det var ein gong ein soldat

Han kysste si mor farvel

Fem uker senere la et annet skip, Wilhelm Gustloff, ut fra Gotenhafen (nå Gdynia i Polen). Fartøyet, som hadde blitt brukt som hospitalskip under invasjonen av Norge, var fylt til randen av kvinner, barn og soldater på flukt vestover fra Den røde armé. Men lasten nådde aldri frem. Over 9 000 mennesker druknet i Østersjøen denne kalde januarnatten etter at skipet ble truffet av torpedoer og sank sammen med håpet om liv og frihet.

Eg hadde ein gong ein båt

Eg drøymde ein draum ein gong

Men det var i gamal tid, i så gamal tid

Svar du meg på, kvar er dei nå

Eg berre undrar, kvar er dei nå

Forsideillustrasjonen viser skipet M/S Travancore, som kan ha fraktet den første norske penicillinbestillingen. Antikrigsvisa «Eg hadde ein gong ein båt» fikk norsk tekst av Herbjørn Sørebo og ble utgitt i 1967. Vi ønsker våre lesere en god jul.

Publisert: 15. desember 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.15.02

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 3. juli 2026.